

ЗАКОН
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА
КВАЛИТЕТОТ НА АМБИЕНТНИОТ ВОЗДУХ
Сл. Весник на Р. Македонија бр.92/07 од 24.07.2007 год.

Член 1

Во Законот за квалитетот на амбиентниот воздух ("Службен весник на Република Македонија" број 67/2004), во членот 1 по зборот "гранични" се додаваат зборовите: "и целни", по зборот "алармирање" се додаваат зборовите: "и праг на информирање", а пред зборот "воздухот" се додава зборот "амбиентен".

Член 2

Во членот 4 став (1) точка 12 по зборот "алармирање" се додаваат зборовите: "и праг на информирање", а во точките 14, 17 и 22 пред зборот "воздухот" се додава зборот "амбиентен".

По точката 28 се додаваат четири нови точки 29, 30, 31 и 32, кои гласат:

29) "*праг на информирање*" е нивото на концентрацијата на загадувачката супстанција во амбиентниот воздух над кое постои ризик за човековото здравје при краткотрајна изложеност, особено на осетливите делови од населението, односно нивото при кое што е потребно навремено информирање;

30) "*природни појави*", во смисла на овој закон, се вулкански ерупции, сеизмички активности, геотермички активности, пожари на отворено, појави на високи ветришта или атмосферска ресуспензија или пренос на суспендирани честички од суви региони;

31) "*мерни места*" се места, на територијата на Република Македонија, каде што се вршат поединечни мерења на квалитетот на амбиентниот воздух во подрачја за кои што постојат индикации дека има зголемени концентрации на загадувачки супстанции или податоците. Од мерењата се потребни заради обезбедување на мерки за Планирање во управувањето со квалитетот на амбиентниот воздух и

32) "*согорувачка инсталација*" е секоја техничка постројка во која се оксидираат горива со цел да се користи топлината што се ослободува на тој начин".

Член 3

По членот 6 се додава нов член б-а, кој гласи:

"Член б-а
Начело на претпазливост

Надлежните органи се должни да ги преземаат сите неопходни мерки со цел да не дојде до надминување на граничните и целните вредности за загадувачките супстанции вр амбиентниот воздух, согласно со членот 10 од овој закон, без притоа да создадат непотребни трошоци".

Член 4

Во членот 7 по бројот "5" сврзникот "и" се заменува со "запирка", а по бројот "6" се додаваат зборовите: "и б-а".

Член 5

Во членот 8 став 1 точката 1 се менува и гласи:

"1) инсталации во кои се одвиваат технолошки процеси и согорување на отпад, како и енергетски објекти, (во натамошниот текет: стационарни извори)".

Точката 3 се менува и гласи:

"3) согорување на сите видови горива;"

По точката 3 се додава нова точка 4, која гласи:

"4) природни појави".

Член 6

Во насловот на Главата IV по зборот "гранични" се додаваат зборовите: "и целни".

Член 7

Во насловот на членот 9 и во членот 9 став 1 точки 1, 2 и 3 по зборот "гранични" се додаваат зборовите; "и целни".

Член 8

Во насловот на членот 10 и во членот 10 по зборот "гранични" се додаваат зборовите: "и целни" и по зборот "граничните" се додаваат зборовите: "и целните", а во ставот 1 точка 1 по зборот "алармирање" се додаваат зборовите: "и праг на информирање".

Член 9

Насловот на членот 12 се менува и гласи:

"Отстапувања од гранични и целни вредности".

Во ставовите (1) и (2) по зборот "гранични" се додаваат зборовите: "и целни".

Член 10

Во членот 19 по ставот (1) се додава нов став (2), кој гласи:

"2) Оценувањето на квалитетот на амбиентниот воздух на територијата на Република Македонија во близина на меѓународна граница, го врши органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина во соработка со надлежниот орган на соседната држава".

Ставот 2) станува став 3).

Член 11

Во членот 22 став 1 точки 1, 2 и 3 по зборот "гранични" се додаваат зборовите: "и целни".

По ставот 1 се додава нов став 2, кој гласи:

"2) Листите на зоните и агломерациите каде што нивото на една или повеќе загадувачки супстанции ја надминува граничната вредност, а за кои не е утврдена маргина на толеранција, се третираат на ист начин како листите на зони и агломерации од ставот 1 точки 1 и 2 на овој член."

Ставовите 2 и 3 стануваат ставови 3 и 4.

Член 12

Во членот 23 точка 1 сврзникот "и" се заменува со точка и запирка.

Во точката 2 точката на крајот на реченицата се заменува со сврзникот "и".

По точката 2 се додава нова точка 3, која гласи:

"3) Акционен план за заштита на амбиентниот воздух".

Член 13

По членот 23 се додава нов член 23-а, кој гласи:

Цели на основните плански документи

"Член 23-а

Целта на основните плански документи од членот 23 на овој закон е да се постигне:

- интегриран природ за заштита на квалитетот на амбиентниот воздух, водата и почвата;
- заштитата на здравјето на луѓето во работната и животната средина и
- избегнување на негативните ефекти врз животната средина врз соодни или други држави".

Член 14

Во членот 25 став (1) по точката 7 се додаваат две нови точки 8 и 9, кои глеат:

"8) преземање на мерки за намалување на емисиите од согорување на горивата од подвижни извори и

9) преземање на мерки за заштита од емисиите предизвикани од природни појави".

Во ставот 4 зборот "осум" се заменува со зборот "пет".

Член 15

Во членот 26 став 1 зборовите: "точки 1 и 2" се бришат.

Во ставот 4 по зборот "гранични" се додаваат зборовите: "и целни", а зборовите: "може да донесе интегрирана" се заменуваат со зборот "донесува".

Член 16

Во членот 27 по ставот 2 се додава нов став 3, кој гласи:

"3) Министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина во согласност со министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на здравството и министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на економија ја пропишува деталната содржина и начинот на подготвување на Програмата".

Член 17

По членот 27 се додава нов член 27-а, кој гласи:

Акционен план за заштита на амбиентниот воздух

"Член 27-а

1) Во зоните и агломерациите од членот 22 став 1 на овој закон покрај програмите од членот 26 став 1 на овој закон се донесуваат и акциони планови за заштита на амбиентниот воздух.

2) Во Акциониот план од ставот 1 на овој член се наведуваат мерките што треба да се преземат во краток рок таму каде што постои ризик дека граничните вредности и/или прагот на алармирање ќе бидат надминати, со цел да се намали тој ризик и за да се ограничи, односно намали времетраењето на таквата појава. Акционите планови можат, во зависност од секој случај одделно, да предвидуваат и мерки за контрола за суспендирање на дејствата и таму каде што е неопходно да предвидат и мерки за контрола на сообраќајот со моторните возила кои што придонесуваат за надминувањето на граничните вредности.

3) Акциониот план се усвојува од страна на Советот на општината или градот Скопје на предлог на градоначалникот.

4) Министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина во согласност со министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на здравството и министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на економијата ја пропишува деталната содржина и начинот на подготвување на Акциониот план за заштита на амбиентниот воздух".

Член 18

Во насловот на членот 29 зборот "припритени" се заменува со зборот "приоритетни".

Член 19

Насловот на членот 30 се менува и гласи:

"Акционен план за алармантни состојби и обврска за известување".

Во ставот (1) по зборот "гранични" се додаваат зборовите: "и целни".

Во ставовите 1 и 2 по зборовите: "акционен план" се додаваат зборовите: "за алармантни состојби".

Член 20

Во членот 32 став 1 по зборовите: "како и акциониот план" се додаваат зборовите: "од членот 27-а на овој закон".

По ставот 1 се додава нов став 2, кој гласи:

"2) Кога граничните и целните вредности на загадувачките супстанции се надминати од емисии од соседните земји, органот на државната управа во соработка надлежен за работите од областа на животната средина во соработка со советите на општините и на градот Скопје, е должен да соработува со надлежните органи од соседната држава со цел за заедничко подготвување на планови, програми и акциони планови за заштита на амбиентниот воздух".

Член 21

Членот 33 се менува и гласи:

"Градоначалникот на општината и на градот Скопје се должни да ги преземат сите мерки за да ја информира јавноста и да обезбедат пристап до информациите и учество во врска со подготовката и усвојувањето на програмите од членот 26 на овој закон и акционите планови од членот 27-а на овој закон, на начин и во постапка утврдени со Законот за животната средина кои се однесуваат на донесување на плански документи".

Член 22

Во насловот на членот 35 и во членот 35 по зборот "гранични" се додаваат зборовите: "и целни".

Член 23

Во членот 40 во воведната реченица зборот "Следењето" се заменува со зборот "Мониторингот".

Во ставот 1 по точката 1 се додаваат две нови точки 2 и 3, кои гласат:

"2. мерење на загадувањето на амбиентниот воздух во урбани и индустриски подрачја и области кои се наоѓаат непосредно до главни патишта и крстосници;

3. мерење на загадувањето на амбиентниот воздух во рурални подрачја;"
Точките 2, 3 и 4 стануваат точки 4, 5 и 6.

По ставот 1 се додава нов став 2, кој гласи:

"2) Мерењата на загадувачките супстанции се изведуваат континуирано на фиксни локации или со земање на примероци со случаен избор".

Член 24

Во членот 41 став 1 по зборот "мониторинг" се додаваат зборовите: "и критериуми за избор на мерни места за сите извори на загадување".

Ставот 2 се брише.

Член 25

Во членот 46 по ставот 2 се додаваат три нови става 3, 4 и 5, кои гласат:

"3) Министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина ги пропишува количините на горните граници - плафоните на емисиите на загадувачките супстанции со цел за утврдување на проекции за одреден временски период кои се однесуваат на намалувањето на количините на емисиите на загадувачките супстанции на годишно ниво.

4) Органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина е одговорен за инвентаризација на националното ниво на годишните емисии од сите загадувачки супстанции за кои постојат податоци.

5) Органот за вршење на работи од областа на животната средина може да назначи и стручна институција за вршење на инвентаризација во согласност со Законот за животната средина".

Член 26

Во членот 47 по ставот 2 се додаваат три нови става 3, 4 и 5, кои гласат:

"3) Правните и физичките лица кои управуваат со согорувачки инсталации се должни своите дејности и активности да ги спроведуваат на начин со кој ќе се обезбедат мерки за заштита на амбиентниот воздух од загадување, преку намалување на емисиите на одделните загадувачки супстанции во воздухот, планирање на мерките што треба да ги преземат, како и спроведување на методите за мерење на емисиите.

4) Владата на Република Македонија на предлог на органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина ги определува согорувачките капацитети кои треба да ги преземат мерките од ставот 3 на овој член.

5) Министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина во согласност со министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за економијата ги определува видовите на загадувачки супстанции за кои се определуваат граничните вредности на емисија, горните граници и цели на намалување на одделни видови на загадувачки супстанции, методите на мерење на емисиите, како и роковите за поставување на граничните вредности на емисиите на загадувачките супстанции".

Член 27

Во членот 49 во воведната реченица зборовите: "Информативниот систем" се заменуваат со зборовите: "Базата на податоци".

Во точката 8 зборот "воздухот" се заменува со зборовите: "амбиентниот воздух".

Член 28

Во членот 50 по ставот 5 се додава нов став 6, кој гласи:

"6) Во случај на надминување на прагот на информирање и прагот на алармирање во зоните блиску до границите со соседните држави, во најкрашок можен рок, треба да се обезбедат информации за надлежните органи во засегнатите соседни земји со цел да се обезбедат информации за јавноста од тие земји".

Член 29

По членот 56 се додава нов член 56-а, кој гласи:

Мерки за заштита при согорување на отпад

"Член 56-а

- 1) Се забранува согорување на отпадот на отворен простор.
- 2) Согорувањето на отпадот се врши во инсталации за таа намена при што емисиите од согорувањето во амбиентниот воздух треба да бидат во рамките на граничните вредности утврдени со прописот од членот 13 став 1 на овој закон".

Член 30

Во членот 58 ставови 1, 2 и 3 по зборот "гранични" се додаваат зборовите: "и целни".

Член 31

Во членот 59 по ставот 1 се додава нов став 2, кој гласи:

"2) Министерот кој раководи со органот на државната управа наддежен за работите од областа на животната средина во согласност со министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на внатрешните работи и министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на здравството, може да го ограничи или забрани сообраќајот на определени места во урбани и/или рурални подрачја за одредено времетраење, доколку концентрацијата на загадувачките супстанции во амбиентниот воздух ги надминува праговите на алармирање, се додека не се постигнат граничните вредности".

Член 32

Членот 61 се менува и гласи:

"Постројки за испуст

- 1) Стационарните извори на емисии треба да ги испуштаат емисиите во амбиентниот воздух контролирано, преку соодветно конструирани постројки за испуст.
- 2) Висината на постројките за испуст се определува така што при испуштањето и диспергирањето на загадувачките супстанции во

амбиентниот воздух од стационарните извори, нивните концентрации во приземниот слој на воздухот да не ги надминуваат граничните и целни вредности за квалитет".

Член 33

Во членот 65 по ставот 8 се додава нов став 9, кој гласи:

"9) Државните инспектори за животна средина и овластените инспектори за животна средина, инспекцискиот надзор во областа на управувањето со квалитетот на амбиентниот воздух го спроведуваат во согласност со одредбите на овој закон и Законот за животната средина".

Член 34

Во членот 66 став 1 по точката 6 се додава нова точка 7, која гласи:

"7) утврди дали е запазена процедурата за согорување на отпадот (член 56-а) согласно ссковој закон;"

Точките 7 и 8 стануваат точки 8 и 9:

Член 35

Во членот 67 став 1 по точката 6 се додава нова точка 7, која гласи:

"7) ќе ја забрани работата на правните и физичките лица доколку утврди дека не е запазена процедурата за согорување на отпадот (член 56-а);"

По точката 7 која станува точка 8 се додава нова точка 9, која гласи:

"9) ќе го задолжи правното или физичко лице кое не ги исполнува условите за заштита на воздухот согласно со овој закон да ги преземе потребните мерки и ќе му определи рок за исполнување на истите".

Член 36

Во членот 68 став 1 по точката 5 се додава нова точка 6, која гласи:

"6) Утврди дали е запазена процедурата за согорување на отпадот (член 56-а);"

Точката 6 станува точка 7.

Член 37

Во членот 69 став 1 по точката 5 се додават две нови точки 6 и 7, кои гласат:

"6) ќе ја забрани работата на правните и физичките лица доколку утврди дека не е запазена процедурата за согорување на отпадот (член 56-а) и

6) ќе го задолжи правното или физичко лице кое не ги исполнува условите за заштита на воздухот да ги преземе потребните мерки и ќе му определи рок за исполнување на истите".

Член 38

Насловот на **Главата XII "Казнени одредби"** се менува и гласи: **"Прекршочни санкции"**.

Член 39

Членот 75 се менува и гласи:

"1) Глоба во износ од 500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на правно лице, доколку:

1. согорува отпад на отворен простор, односно со-горувањето на отпадот не го врши во инсталации за таа намена (член 56-а).

2) Глоба во износ од 300 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на одговорното лице во правното лице за дејствието од ставот 1 на овој член.

3) Глоба во износ од 150 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на физичкото лице за дејствијата од ставот 1 на овој член.

4) Надлежен орган за изрекување на прекршоците од овој член е Прекршочната комисија формирана согласно со Законот за животната средина.

5) За прекршоците од овој член надлежните инспектори, прекршочната санкција можат да ја изречат на лице место со врачување на покана за плаќање на глоба која сторителот е должен да ја плати во рок од осум дена.

6) Доколку глобата од ставот 5 на овој член не се плати во определениот рок, државните и овластените инспектори за животна средина се должни да поднесат барање за поведување на прекршочна постапка пред Прекршочната комисија формирана согласно со Законот за животната средина".

Член 40

Членот 76 се менува и гласи:

"1) Глоба во износ од 3.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на правно лице, доколку:

1. врши определени стручни работи за мониторинг на квалитетот на амбиентниот воздух, спротивно на пропишаните услови (член 42 став 2);

2. не инсталира и не ги одржува во исправна состојба мерните инструменти за следење на емисиите на местото на изворот (член 45 став 1 точка 1);

3. не обезбеди редовно следење, мерење и обработка на податоците од емисиите и не води дневник за изворот на емисиите на пропишан начин (член 45 став 1 точка 2);

4. не доставува во определениот рок до надлежен орган за вршење на стручни работи од областа на животната средина потребни податоци за емисиите и за изворите на емисиите (член 45 став 2);

5. не изгради систем за следење на изворот на емисиите и за контрола на квалитетот на амбиентниот воздух во реонот на објектот (член 47 став 1);

6. не овозможи пристап до информациите и податоците за квалитетот на амбиентниот воздух (член 51 став 2);

7. не ги доставува пропишаните и други потребни податоци до изготвувачот и/или одржувачот на Катастарот (член 52 став 5);

8. не ги остварува условите со кои се спречува, намалува или контролира негативното влијание врз квалитетот на амбиентниот воздух (член 57);

9. не го извести надлежниот орган за вршење на стручни работи од областа на животната средина, односно општината и градот Скопје за изворот на загадување, за промена на суровините и технолошките процеси, како и за претстојните ремонтни работи на уредите и опремата (член 60 став 1 точка 1);

10. не го извести надлежниот орган за вршење на стручни работи во областа на животната средина, односно општината и градот Скопје за промена на предметот на дејноста, промена на операторот на инсталацијата и лицата одговорни за зачувување на животната средина (член 60 став 1 точка 2) и

11. не овозможи слободен пристап до изворите на загадување на амбиентниот воздух и до документите и податоците поврзани со емисиите (член 60 став 1 точка4).

2) Глоба во износ од 700 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на одговорното лице во правното лице за дејствијата од ставот 1 на овој член.

3) Глоба во износ од 500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на физичко лице за дејствијата од ставот 1 на овој член.

4) Надлежен орган за изрекување на прекршочните санкции од овој член е Прекршочната комисија формирана согласно со Законот за животната средина".

Член 41

Членот 77 се менува и гласи:

"1) Глоба во износ од 8.000 евра до 20.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на правно лице, доколку:

1. испушти во амбиентниот воздух загадувачки супстанции над пропишаните гранични вредности за емисија (член 15 став 1);

2. произведува, увезува и пушта во промет превозни средства кои не ги исполнуваат пропишаните гранични вредности за емисија од подвижни извори (член 15 став 2);

3. произведува, увезува и пушта во промет одделни производи кои не ги задоволуваат пропишаните гранични вредности за содржина на штетни супстанции и други барања за квалитетот на горивата (член 16);

4. не ги исполнува обврските за примена на мерките утврдени во програмите (член 28);

5. постапи спротивно на утврдената забрана или ограничувања во алармантни состојби заради спречување или контрола на појавите (член 30 став 3);

6. постапува спротивно на наредбата за ограничување или забрана за вршење на одредени дејности (член 59);

7. не го извести надлежниот инспекторат за хавариите во производството и други инциденти, како и не преземе соодветни мерки во такви случаи (член 60 став 1 точка 3) и

8. испушта загадувачки супстанции надвор од постројките за испуст во амбиентниот воздух (член 61 став 1).

2) Глоба во износ од 1.400 до 2.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на одговорното лице во правното лице за дејствијата од ставот 1 на овој член.

3) Глоба во износ од 1.000 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на физичко лице за дејствијата од ставот 1 на овој член.

4) За дејствијата од ставот 1 точки 1, 2, 3, 7 и 8 на овој член на правното лице покрај глобата може да му се изрече и прекршочна санкција забрана за вршење на дејност во траење од најмногу 30 дена.

5) Надлежен орган за изрекување на прекршочните санкции од овој член е надлежниот суд".

Член 42

По членот 77 се додаваат два нови члена 77-а и 77-б, кои гласат:

Постапка за порамнување и посредување

"Член 77-а

1) За прекршоците утврдени во членовите 75 и 76 од овој закон, државните и овластените инспектори се должни на сторителот на прекршокот најпрво да му предложат постапка за порамнување, пред да поднесат барање за прекршочна постапка.

2) За прекршоците од членот 77 на овој закон, државните и овластените инспектори можат на сторителот на прекршокот да му понудат посредување и постигнување согласност со која сторителот на прекршокот треба да ја плати глобата, другите давачки или да ги отстрани последиците од прекршокот.

3) Во случаите во кои е постигната согласност за порамнувањето и посредувањето, глобата на сторителот може да биде намалена најмногу за една половина од максимум пропишаната глоба за прекршокот.

4) За прекршоците од членот 77 на овој закон државните и овластените инспектори, како и сторителите на прекршок можат да се согласат за започнување на постапка на медијација пред да поднесат барање за покренување на прекршочна постапка во согласност со Законот за животната средина.

5) Постапките за порамнување и посредување се водат согласно со одредбите од Законот за животната средина.

Член 77-6

Водење на прекршочната постапка Постапката пред прекршочниот орган се води согласно со одредбите од Законот за животната средина".

Член 43

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".